

دستور العمل چگونگی اعلام انحلال شرکتها و اتحادیه های تعاونی

مشمول بندهای دوم و چهارم و پنجم ماده ۵۴ قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران

(موضوع ماده ۲۵ آئین نامه اجرایی قانون)

معاون امور تعاون - مدیران کل ستادی حوزه معاونت امور تعاون - مدیران کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استانها

در اجرای تبصره (۲) ماده (۵۴) قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران و ماده (۲۵) آیین نامه اجرایی آن (تصویب نامه شماره ۲۹۴۴۵/ت/۴۶۷۶۷ هـ مورخ ۱۳۹۲/۲/۱۴ هیات وزیران) بدینوسیله "دستور العمل چگونگی اعلام انحلال شرکتها و اتحادیه های تعاونی مشمول بندهای دوم و چهارم و پنجم ماده ۵۴ قانون مذکور" بشرح زیر ابلاغ می گردد:

ماده ۱- در این دستورالعمل اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط بکار برده می شوند:

قانون: قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰ و اصلاحیه های بعدی آن.

آیین نامه اجرایی: آئین نامه اجرایی قانون و اصلاحات بعدی آن موضوع تصویب نامه های شماره ۲۳۱۷۰/ت/۲۷۵ مورخ ۱۳۷۱/۶/۲۳ و شماره ۲۹۴۴۵/ت/۴۶۷۶۷ هـ مورخ ۱۳۹۲/۲/۱۴ هیات وزیران

وزارت: دفتر ستادی ذیربط در حوزه معاونت امور تعاون و یا اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان ذیربط حسب مورد،
تعاونی: شرکت و یا اتحادیه تعاونی موضوع "قانون"

ماده ۲- در اجرای تبصره (۲) ماده (۵۴) قانون و ماده (۲۵) آئین نامه اجرایی، وزارت موظف است انحلال تعاونی های مشمول بندهای دوم و چهارم و پنجم ماده ۵۴ قانون را طبق این دستورالعمل به اداره ثبت محل اعلام نماید.

ماده ۳- در اجرای بند دوم ماده (۵۴) قانون:

۱. ملاک "نصاب مقرر" برای تعداد اعضای تعاونی، "حداقل" تعیین شده در آیین نامه موضوع ماده (۶) قانون می باشد.

۲. ملاک "احراز" کاهش تعداد اعضای تعاونی از نصاب مقرر، وجود هر گونه مدرکی است که قابل اثبات باشد؛ از قبیل تعداد و فهرست اسامی اعضای ثبت شده؛ آخرین گزارش تعاونی در خصوص تغییرات اعضا؛ آخرین صورتجلسه مجمع عمومی که در آن تعداد اعضای تعاونی در آن درج شده و ملاک رسمیت مجمع قرار گرفته باشد؛ اعلام کتبی قبلی هیات مدیره و یا مدیر عامل؛ مندرجات سامانه خود اظهاری؛ دفتر معاملات سهام تعاونی و نظایر اینها.

۳. وزارت موظف است تمهیداتی بکار برد تا همواره نسخه ای از مدارک و مستندات قابل اثبات برای تعیین تعداد اعضای تعاونی ها را در اختیار داشته و همواره از تعداد اعضا مطلع باشد.

۴. وزارت موظف است پس از "اطلاع" از کاهش تعداد اعضای تعاونی از نصاب مقرر، ابتدا موضوع را کتبا از تعاونی استعلام و مهلت ۱۰ روزه برای پاسخ و ارائه مدارک و مستندات لازم تعیین و صحت و سقم آن را رسیدگی نماید.
۵. کاهش تعداد اعضای تعاونی از نصاب مقرر، "نقض" آیین نامه موضوع ماده (۶) قانون و "تخلف" محسوب می شود. وزارت چنانچه بطریق مقتضی و با رعایت مهلت ۱۰ روزه مذکور در فوق، کاهش تعداد اعضای تعاونی از نصاب مقرر را "احراز" نماید، باید بلافاصله در قالب "اخطار کتبی" به تعاونی ابلاغ نماید که نسبت به تکمیل تعداد اعضا و یا دعوت برگزاری مجمع عمومی فوق العاده برای تصمیم گیری در خصوص بقا و یا انحلال تعاونی اقدام کند. همچنین وزارت باید همزمان با ابلاغ مذکور نسبت به "سلب مزایا" موضوع بند ۲۹ ماده ۶۶ قانون، با رعایت بند ۹ ماده ۳۶ و مواد ۳۷ و ۳۸ آیین نامه اجرایی نیز اقدام نماید.
۶. چنانچه تعداد اعضا ظرف مدت سه ماه از تاریخی که از نصاب مقرر کاهش یافته است، به نصاب مقرر افزایش نیابد و مجمع عمومی فوق العاده در خصوص بقا و یا انحلال آن نیز دعوت نشده باشد و یا مجمع مذکور برگزار شده ولی تصمیم گیری ننموده باشد، در این صورت وزارت باید نسبت به "اعلام انحلال" آن به اداره ثبت شرکتها اقدام کند.
۷. چنانچه در هر زمان برای وزارت احراز شود تعداد اعضای تعاونی تکمیل شده است، باید سلب مزایا و اعلام انحلال را منتفی نماید.

ماده ۴- در اجرای بند چهارم ماده ۵۴ قانون:

۱. وزارت باید پس از "احراز" توقف فعالیت تعاونی بیش از یک سال بدون عذر موجه، انحلال آن را به اداره ثبت اعلام نماید. منظور از توقف فعالیت، "تعطیل همه عملیات تعاونی" در مرحله قبل و یا حین بهره برداری می باشد.
۲. برای تشخیص "توقف فعالیت"، گزارش های بازدید میدانی وزارت یا کارکنان آن، مندرجات سامانه خود اظهاری و یا اعلام کتبی قبلی هیات مدیره و یا مدیر عامل به وزارت و یا به دستگاههای اجرایی و یا به مراجع مالیاتی و یا در صورتجلسه مجمع عمومی تعاونی مبنی بر "اعلام توقف یا عدم فعالیت" از ملاک های تشخیص می باشد. هر گونه عملیات قابل اثبات بویژه اگر آثار مالی داشته باشد حتی پرداخت حقوق به نگهبان، "فعالیت" محسوب می شود.
۳. هر یک از موارد زیر بشرط اعلام قبلی کتبی و تایید وزارت "عذر موجه" محسوب می گردد؛ ضمن اینکه در این خصوص باید در صورت درخواست تعاونی مساعدت لازم برای تجدید فعالیت آن به عمل آید:
  - عدم امکان تکمیل طرح احداث بدلیل مشکلات تامین زمین، اخذ مجوزها، ورود ماشین آلات، تامین مالی و ...
  - جلوگیری و یا ممانعت از اجرای عملیات توسط دستگاههای ذربط
  - از دست دادن توجیه فنی یا اقتصادی یا اجرایی یا مالی
  - وقوع حوادث غیر مترقبه طبیعی از جمله سیل، زلزله و .....
  - مشکلات ناشی از امور خارج از کنترل تعاونی که مانع از انجام فعالیت اجرایی دارای توجیه اقتصادی شده باشد.

ماده ۵- در اجرای بند پنجم ماده ۵۴ قانون:

۱. وزارت موظف است پس از "اطلاع" از "هر تخلف تعاونی" از قوانین و مقررات موضوعه، ابتدا دلائل و چگونگی موضوع را کتبا از تعاونی استعلام و مهلت ۱۰ روزه برای پاسخ تعیین و صحت و سقم موضوع را رسیدگی نماید.

۲. وزارت باید پس از "احراز" هر تخلف تعاونی از قوانین و مقررات موضوعه یک "اخطار کتبی" صادر نماید. فاصله هر دو اخطار کتبی به یک تعاونی برای یک یا چند موضوع، نباید از ۱۵ روز کمتر و فاصله اخطار اول تا سوم نباید از یک سال شمسی (۳۶۵ روز) بیشتر باشد. وزارت باید پس از ۳ بار اخطار کتبی در سال برای یک یا چند موضوع و گذشت حداقل یک ماه از اخطار سوم "انحلال تعاونی" را به اداره ثبت محل اعلام نماید. چنانچه در حین اخطارهای صادره، تعاونی نسبت به اصلاح امور اقدام نماید، موضوع انحلال باید منتفی شود.

۳. ابلاغ اخطار مطابق "قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی" به عمل می آید. ابلاغ اخطار به صورت حضوری به هیات مدیره مربوط یا نماینده آن و یا به صورت الکترونیکی، مشروط برآنکه تعاونی قبلا ابلاغ اخطارها را از طریق رایانه یا سامانه های الکترونیکی وزارت پذیرفته باشد، نیز معتبر است.

ماده ۶- در خصوص هر یک از موارد موضوع این دستورالعمل در صورتی که تعاونی نسبت به تشخیص وزارت برای انحلال معترض باشد می تواند ظرف ۱۰ روز از دریافت نامه یا اخطار وزارت، نامه اعتراض خود را همراه با دلائل و مدارک و مستندات مورد نظر به دبیرخانه وزارت تسلیم و رسید دریافت کند. در این صورت وزارت موظف است قبل از اعلام انحلال، موضوع را به "معاون امور تعاون" ارسال نماید تا در صورت لزوم در "کمیته مشورتی" به ریاست وی و عضویت مدیر کل امور حقوقی، مدیر کل دفتر ستادی ذیربط و مدیر کل استان ذیربط و در صورت تشخیص رئیس کمیته، با حضور نماینده تعاونی مورد رسیدگی و اتخاذ تصمیم نهایی قرار گیرد. در هر حال تصمیم معاون امور تعاون در این خصوص لازم الاجرا خواهد بود.

معاون امور تعاون مسئول حسن اجرای این دستورالعمل و در موارد اختلافی فصل الخطاب و مجاز به ابطال یا اصلاح تصمیمات و اخطارهای وزارت می باشد.

۲۷۷۸
۹۵/۱/۱۵

رونوشت به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور؛ وزارت دادگستری؛ معاونت حقوقی رئیس جمهور؛ سازمان بازرسی کل کشور؛ دیوان عدالت اداری؛ معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی؛ معاونت امور مجلس، حقوقی و استانها (وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی)؛ دفتر وزارتی (وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی) ابلاغ می شود.